

Số: 01/2024/QĐST-DS

Tiên Du, ngày 29 tháng 3 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TIÊN DU, TỈNH BẮC NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Trần Văn Quang

Thư ký phiên họp: Bà Phạm Hà Trang - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tiên Du tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Tuyết – Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 3 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ L số 03/2024/TLST-VDS ngày 11 tháng 01 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2024/QĐST-VDS ngày 20 tháng 3 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Anh Nguyễn Văn C, sinh năm 1976

Địa chỉ: Thôn Lũng Giang, thị trấn Lim, huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Anh Nguyễn Văn T, sinh năm 1983

2. Bà Nguyễn Thị T1, sinh năm 1941

3. Bà Nguyễn Thị L, sinh năm 1965

Cùng địa chỉ: Thôn Lũng Giang, thị trấn Lim, huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh.

(anh Nguyễn Văn C, bà Nguyễn Thị T1 có mặt, bà Nguyễn Thị L có đơn xin vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Trong Đơn yêu cầu đề ngày 04/12/2023 và trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu anh Nguyễn Văn C trình bày:

Bố của anh là ông Nguyễn Văn Đóa, sinh năm 1937, đã mất năm 2020 (Trích lục khai tử số 48/TLKT-BS do Ủy ban nhân dân thị trấn Lim, huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh cấp ngày 23/01/2024). Mẹ là bà Nguyễn Thị T1, sinh năm 1941. Ông Nguyễn Văn Đóa và bà Nguyễn Thị T1 có tất cả 03 người con chung gồm: Nguyễn Thị L, sinh năm 1965; Nguyễn Văn C, sinh năm 1976 và Nguyễn Văn T, sinh năm 1983.

Anh Nguyễn Văn T từ nhỏ đã bị tâm thần, tàn tật. Từ lúc sinh ra tới nay, mọi việc sinh hoạt cá nhân, ăn uống đều phụ thuộc vào gia đình giúp đỡ, không tự sinh hoạt, chăm sóc bản thân cũng như không giao tiếp được, sống độc thân và không có vợ, con.

Ngày 22/8/2013, anh Nguyễn Văn T được Ủy ban nhân dân thị trấn Lim, huyện Tiên Du cấp Giấy xác nhận khuyết tật, mức độ khuyết tật: Đặc biệt nặng.

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 04/12/2023, anh Nguyễn Văn C yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn T mất năng lực hành vi dân sự để thuận tiện trong việc thực hiện các thủ tục hành Cnh và phân chia tài sản trong gia đình.

Trong quá trình giải quyết vụ án, ngày 24/01/2024 anh Nguyễn Văn C có đơn yêu cầu chỉ định người giám hộ, theo đó anh C trình bày: Mẹ tôi là bà Nguyễn Thị T1, sinh năm 1941 hiện tại đã tuổi cao, sức yếu nên rất vất vả trong việc chăm sóc cho em trai tôi là Nguyễn Văn T nên tôi đề nghị Tòa án chỉ định tôi làm người giám hộ cho anh Nguyễn Văn T.

Tại các biên bản lấy lời khai ngày 24/01/2024 và ngày 26/01/2024, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Nguyễn Thị T1 và bà Nguyễn Thị L đều đồng ý với ý kiến của anh Nguyễn Văn C về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn T mất năng lực hành vi dân sự. Bà Nguyễn Thị T1 và bà Nguyễn Thị L cùng yêu cầu Tòa án chỉ định anh Nguyễn Văn C là người giám hộ đối với anh Nguyễn Văn T.

Tại phiên họp:

- Anh Nguyễn Văn C, bà Nguyễn Thị T1 có mặt tại phiên họp, bà Nguyễn Thị L có đơn xin vắng mặt và giữ nguyên yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn T mất năng lực hành vi dân sự và yêu cầu Tòa án chỉ định anh Nguyễn Văn C là người giám hộ đối với anh Nguyễn Văn T.

- Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tiên Du:

+ Về tố tụng: Tòa án thụ L giải quyết việc dân sự là đúng thẩm quyền và tiến hành đầy đủ các thủ tục tố tụng theo quy định tại Điều 27, Điều 35, Điều 39, Điều 366 Bộ luật Tố tụng dân sự.

+ Về nội dung: Căn cứ các Điều 389, Điều 370, Điều 377, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, Điều 46, Điều 47 Bộ luật dân sự: Chấp nhận yêu cầu của anh Nguyễn Văn C đề nghị tuyên bố anh Nguyễn Văn T, sinh năm 1983; địa chỉ:

Thôn Lũng Giang, thị trấn Lim, huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh mất năng lực hành vi dân sự; giao anh Nguyễn Văn C là người giám hộ cho anh T.

+ Về lệ phí: Anh Nguyễn Văn C phải chịu lệ phí theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Tiên Du nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 04/12/2023, anh Nguyễn Văn C yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn T, sinh năm 1983 hiện đang cư trú tại thôn Lũng Giang, thị trấn Lim, huyện Tiên Du mất năng lực hành vi dân sự. Xét nội dung theo đơn yêu cầu của anh C là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Tiên Du theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về tố tụng: Bà Nguyễn Thị L có đơn xin vắng mặt tại phiên họp. Căn cứ Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án vẫn tiến hành phiên họp.

[3] Về nội dung:

[3.1] Đối với yêu cầu của anh Nguyễn Văn C về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn T mất năng lực hành vi dân sự, xét thấy:

Căn cứ vào lời trình bày của các đương sự và Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trung cầu số 72/KLGD ngày 19/3/2024 của Viện pháp y tâm thần trung ương – Bộ y tế về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của anh Nguyễn Văn T kết luận: *“Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Văn T bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng kèm tật chứng về hành vi đáng kể đòi hỏi phải theo dõi hoặc điều trị. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72.1. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”*. Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định: *“Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”*. Như vậy, yêu cầu của anh Nguyễn Văn C về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn T mất năng lực hành vi dân sự là cơ sở được chấp nhận.

[3.2] Đối với yêu cầu chỉ định người giám hộ: Xét anh Nguyễn Văn T sống độc thân, không có vợ, con, có mẹ đẻ là bà Nguyễn Thị T1 nhưng bà T1 đã tuổi cao, sức yếu nên gặp khó khăn trong việc chăm sóc cho anh T. Theo Đơn yêu cầu chỉ định người giám hộ đề ngày 24/01/2024 của anh Nguyễn Văn C, bà Nguyễn Thị T1 và bà Nguyễn Thị L đều thống nhất chỉ định anh Nguyễn Văn C làm người giám hộ. Căn cứ khoản 1 Điều 22, Điều 46, Điều 49, Điều 53, Điều

54 của Bộ luật Dân sự năm 2015, Tòa án chỉ định anh Nguyễn Văn C là người giám hộ đối với anh Nguyễn Văn T. Anh Nguyễn Văn C thực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ, quản L tài sản của người được giám hộ theo quy định tại các Điều 57, Điều 58 và Điều 59 của Bộ luật Dân sự.

[4] Về chi phí giám định: Ghi nhận anh Nguyễn Văn C tự nguyện chuyển toàn bộ chi phí giám định.

[5] Về lệ phí: Anh Nguyễn Văn C chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự số tiền là 300.000 đồng theo quy định tại Điều 149 của Bộ luật Tố tụng Dân sự; Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định mức thu, miễn giảm, thu, nộp, quản L và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 361, Điều 367, Điều 372, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng Dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22, Điều 46, điểm c Khoản 1 Điều 47; Khoản 1 Điều 48; Điều 49, Điều 51, Điều 53, Điều 54, Điều 57, Điều 58 và Điều 59 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Căn cứ Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định mức thu, miễn giảm, thu, nộp, quản L và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của anh Nguyễn Văn C:

1.1. Tuyên bố anh Nguyễn Văn T, sinh năm 1983; địa chỉ: Thôn Lũng Giang, thị trấn Lim, huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh mất năng lực hành vi dân sự.

1.2. Chỉ định anh Nguyễn Văn C, sinh năm 1976; địa chỉ: Thôn Lũng Giang, thị trấn Lim, huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh là người giám hộ đối với anh Nguyễn Văn T.

Anh Nguyễn Văn C có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, Điều 58, Điều 59 Bộ luật dân sự năm 2015.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Anh Nguyễn Văn C chịu lệ phí số tiền là 300.000 đồng, nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp là 300.000 (ba trăm ngàn) đồng, theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án ký hiệu BLTU/23, số 0001256 ngày 11/01/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh. Anh C đã nộp đủ lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Anh Nguyễn Văn C, bà Nguyễn Thị T1 có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Bà Nguyễn Thị L vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự

trong thời hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân huyện Tiên Du được quyền kháng nghị trong thời hạn 10 (mười) ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bắc Ninh được quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Bắc Ninh;
- VKSND huyện Tiên Du;
- Chi cục THADS huyện Tiên Du;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Văn Quang